

РЕШЕНИЕ

№ 5429

гр. София, 26.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-6 СЪСТАВ, в публично заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Гургана Ж. Троянова

при участието на секретаря Антоанета Н. Стефанова
като разгледа докладваното от Гургана Ж. Троянова Гражданско дело № 20221100106279 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са искиове с правно основание чл.274, ал.1, т.1, пр.1 от *Кодекса за застраховането –отменен* (КЗ) и чл.86, ал.1 от *Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/* от „ЗК У.“ АД /ищец/ срещу С. Т. Н. /ответник/.

Ищецът твърди, че на 10.03.2015г. в гр.София е настъпило ПТП по вина на водача на л.а. „Шевролет Авео“ с рег.№ СА **** НА - С. Т. Н., който в нарушение на правилата за движение по пътищата и движейки се по бул. „Панчо Владигеров“ към бул. „Добринова скала“ предприел завой наляво на кръстовището на бул. „Панчо Владигеров“ и бул. „Царица Йоанна“, навлизайки на червен сигнал на светофарната уредба, при което ударил движещият се насрещно л.а. „Ауди А6“, управляван от Р.К.А., който автомобил е навлязъл в кръстовището на разрешен сигнал. Твърди, че за причинените при произшествието вреди по л.а. „Ауди А6“ е била образувана щета при „ЗАД А.“ АД, който в качеството си на застраховател по договор за имуществена застраховка „Каско“ за този автомобил, изплатил обезщетение, с което се суброгирал в правата на застрахования собственик. Пояснява, че „ЗАД А.“ АД е насочил претенция за репарирание на вредите от ищеца „ЗК У.“ АД в качеството му на застраховател по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ (ГО) за увреждащото МПС, която претенция била удовлетворена с плащане от страна на ищеца на сумата от 45079.42 лева. Поддържа, че при условие, че водачът на застрахованото при него МПС е управлявал превозното средство под въздействие на алкохол, отразено в съставения протокол за ПТП, последният дължи на ищеца платеното обезщетение, поради което предявява осъдителен иск по чл.274, ал.1, т.1, пр.1 КЗ (отм) за сумата от 25100.00 лева,

който иск е предявен като частичен от 45079.42 лева, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане, както и за сумата от 7649.14 лева – мораторна лихва за периода 15.06.2019г. – 15.06.2023г. Уточнява, че е отправил покана до ответника за заплащане на сумата, но последният възразил, поради което насочва претенцията си по съдебен ред. Претендира разноски.

Ответникът оспорва механизма на ПТП, обстоятелството, че е управлявал превозното средство след употреба на алкохол, пряката причинно-следствена връзка между събитието и вредите по л.а. „Ауди А6“, размера им. При условията на евентуалност, навежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на л.а. „Ауди А6“, с твърдение, че същият е навлязъл в кръстовището без да съобрази, че то не е било освободено от навлезлият в него на разрешен сигнал л.а. „Шевролет Авео“. Пояснява, че към датата на ПТП е приемал сироп за кашлица „Димекс“, което лекарство е повлияло на резултата от пробата за алкохол с техническо средство „Дрегер“, като видно от протокола за химическо изследване, направено в указания срок, концентрацията на алкохол в кръвта му била установена на 0.4 промила, което е в рамките на допустимата стойност. Заявява, че издаденото по случая НП, с което му била наложена глоба за допуснато нарушение на правилата на Закона за движение по пътищата, било отменено със съдебно решение и акцентира на обстоятелството, че за употреба на алкохол не му е било налагано. Претендира разноски.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от **фактическа и правна страна** следното:

Разпоредбата на чл.274, ал.1, т.1, пр.1 КЗ /отм/ урежда правото на застрахователя по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ (ГО) да получи платеното застрахователно обезщетение от лицето, което е управлявало увреждащото в произтеклото ПТП моторното превозно средство след употреба на алкохол.

По делото е приет като доказателство протокол за ПТП № 1475946/10.03.2015г. на мл.автоконтрольор при ОПП на СДВР, л.24 от приобщеното н.а.х.д.№ 7101/2015г. на СРС-НО, който е идентичен с този, класиран на л.45 от делото, но с уточнението, че в първата колона са вписани данни за МПС № 2, а във втората – за МПС № 1, тъй като в приложения от ищеца вариант грешно посочената номерацията на превозните средства води до неправилно възприемане на описаната фактическа обстановка, вкл. съставената схема. От документа се установява, че на 10.03.2015г. на кръстовището на бул. „Панчо Владигеров“ и бул. „Царица Йоанна“ в гр.София е настъпило ПТП с участници л.а. „Ауди А6“ с рег.№ **** (за който се изяснява от административно-наказателното дело, че към тази дата е с временна регистрация) и л.а. „Шевролет Авео“ с рег.№ СА **** НА. Съставителят е отразил, че причина за произшествието е поведението на водача на л.а. „Шевролет Авео“, който движейки се по бул. „Царица

Йоанна“, в посока от бул. „Панчо Владигеров“ към бул. „Добринова скала“, предприел завой наляво на кръстовището с бул. „Панчо Владигеров“, навлизайки на червен сигнал на светофара, при което ударил насрещно движещият се и направо л.а. „Ауди А6“. Вписано е обстоятелството, че при направена на място проба за употреба на алкохол на водачите с техническо средство „Дрегер“ 0131 е отчетена концентрация на алкохол в кръвта на С. Т. Н. от 0.5 до 1.2 промила, като разчитането е направено с оглед указаниято в образеца, че се зачертава ненужното. Протоколът е разписан от водачите и от съставителя. В същия се съдържа и запис на валидните към датата на събитието договори за задължителна застраховка ГО за всеки автомобил.

Приложени са документи (л.30 и сл. от делото) по образуваната при „ЗАД А.“ АД щета № 10015030107116/2015г. по искане на собственика на увредения л.а. „Ауди А6“ с оглед действащия към 10.03.2015г. договор за имуществено застраховане „Каско“. Идентификацията на автомобила не е спорна по делото и се установява от номер на рама за този автомобил, вписан в протокола за ПТП, застрахователната полица по договора „Каско“ и съставените по щетата документи. Видно от доклад по щетата, стойността, необходима за възстановяване на уврежданията по л.а. Ауди А6“, е в размер на 45079.42 лева. От тях 45017.42 лева „ЗАД А.“ АД е заплатил на собственика на застрахования автомобил на 03.12.2015г., за което е приложено платежно нареждане (л.31), 52.00 лева е заплатил за репатриране на автомобила (л.32-36) и е начислил 10.00 лев аликвидационни разноски, т.е. разноски по обработка на щетата.

Приети са документи (л.63 и сл.) за извънсъдебно предявена регресна претенция от „ЗАД А.“ АД до „ЗК У.“ АД с твърдение, че вредите подлежат на репарирание от застрахователя на деликвента С. Т. Н., тъй като с поведението си е станал причина за произшествието. Не е спорно и се установява от приложените писмени доказателства, че за л.а. „Шевролет Авео“ е бил валиден договор за задължителна застраховка ГО към датата на инцидента (полица, л.7 от делото), по силата на който причинените на трети лица вреди от противоправно и виновно поведение на водача на автомобила подлежат на обезщетяване от „ЗК У.“ АД. Установява се, че така заявената претенция е била уважена и „ЗК У.“ АД е възстановил платеното обезщетение на суброгиралия се в правата на застрахования собственик на увреденото МПС застраховател - „ЗАД А.“ АД. Видно от приложено платежно нареждане сумата от 45079.42 лева е била заплатена на застрахователя по договор „Каско“ за л.а. „Ауди А6“. От тази сума 45017.42 лева е стойността за отстраняване на вредите, 52.00 лева са разходи за репатриране на автомобила и 10.00 лева са ликвидационни разноски (дължими по чл.213 КЗ – отгм).

Отговорността на застрахователя по договор ГО за МПС е за виновно противоправно поведение на водача на застрахования автомобил, т.е. функционално

обвързана е с отговорността на деликвента. Плащането на обезщетение за причинените от последния вреди нямаат за последица регресна претенция на застрахователя срещу деликвента, освен в изрично предвидените в закона случаи. Такива изключения са уредени в чл.274 КЗ (отм), който с оглед датата на ПТП и на сключения договор се явява приложим закон – така § 22 от ПЗР на КЗ. Съгласно чл.274, ал.1, т.1, пр.1 КЗ (отм) застрахователят има право да получи от застрахования деликвент платеното обезщетение, ако при настъпване на ПТП водачът е управлявал превозното средство след употреба на алкохол и с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма. Относно допустимия праг следва да се отбележи, че нормата от 0.5 промила е установена като условие за възникване на административно-наказателната отговорност на водача, докато въведеният от закона принцип е пълна забрана за шофиране след употреба на алкохол - така в ОУ на застрахователните компании и на чл.5, ал.3, т.1 от ЗДвП в приложимата редакция на закона, ДВ бр.101/2016г., в сила от 01.01.2017г., съгласно която на водача е забранено да управлява пътно превозно средство под въздействие на алкохол, наркотици или други упойващи вещества, без да се сочи праг на концентрация на алкохол в кръвта, над която да се счита, че е налице правонарушение, както гласи сега действащата редакция на закона. Като извод се налага, че чл.274, ал.1, т.1, пр.1 КЗ (отм) визира отговорност за деликвента към застрахователя по договор ГО за управляваното от него МПС, когато е шофирал след употреба на алкохол, независимо от приетото количество, като не може по тълкувателен път да се извежда друго съдържание на нормата. Отделно от това, релевантно е и съдържанието на сключеният договор за застраховка ГО, който също не допуска управление на превозното средство след употребата на алкохол.

Оспорват се две групи факти, които са правопораждащи за отговорността на ответника – механизмът на ПТП и употребата на алкохол от страна на С. Т. Н.. В случай, че се установи, че този водач не е допуснал нарушение на правилата за движение по пътищата, то няма основание да се претендира процесната сума от него, без оглед на това дали е шофирал след употреба на алкохол или не, тъй като липсата на негово виновно и противоправно поведение изключва отговорността му за репариране на имуществените вреди от произшествието, респ. изключва и отговорността на „ЗК У.“ АД, като застраховател по договор ГО за управляваното от ответника МПС. В случай, че се отрече употребата на алкохол, то без оглед на това, че е причинил виновно застрахователното събитие, не дължи процесната сума, тъй като няма основание за регрес към него.

За изясняване на спорните обстоятелства по делото по искане на ищеца е приобщено н.а.х.д.№ 7101/2015г. на СРС-НО, образувано по жалба на С. Т. Н. срещу съставеното му НП, с което са му наложени глоби за две нарушения – за навлизане в кръстовището на забранителен сигнал и за шофиране със СУМПС с изтекъл срок. Видно от постановеното съдебно решение от 16.02.2017г., което не е било обжалвано

от страните, поради което е влязло в сила на 11.03.2017г., НП № 15-4332-000670/20.04.2015г. на Началника на ОПП – СДВР, с което са наложени глоби на ищеца, е било отменено като незаконосъобразно. Отмяната му е наложена по формални причини – неправилно посочване от органа на нарушените норми от страна на водача, а не поради установяване на друг механизъм на ПТП, различен от посочения в протокола от 10.03.2015г. Горното е наложило самостоятелно изследване на причините за ПТП чрез допускане на съдебна автотехническа експертиза в настоящото производство.

Съгласно заключението на вещото лице, дадено след преглед на събраните доказателства, вкл. по наказателното дело, установените от него спорни обстоятелства са, както следва:

- Произшествието е настъпило на кръстовището на бул. „Панчо Владигеров“ и бул. „Царица Йоанна“ на 10.03.2015г. в тъмната част на денонощието при мокра пътна настилка. При него л.а. „Ауди А6“ с рег.№ **** се движел по бул. „Панчо Владигеров“ в посока от бул. „Добринова скала“ към тунела „Люлин“, като на кръстовището спрял до изчакване на зелен сигнал за преминаване. Местоположението му било в дясната лента за движение направо при съществуваща вдясно от него още една лента, предназначена за завой надясно – така и в приложените схеми за кръстовището. По същото време л.а. „Шевролет Авео“ се движел срещуположно по бул. „Царица Йоанна“, като на кръстовището с бул. „Панчо Владигеров“ предприел завой наляво при неразрешен сигнал на светофарната уредба и поради непропускане на насрещно и направо преминаващият л.а. „Ауди А6“ станал причина за настъпилия удар;
- Предвид характеристиките на кръстовището и приложената циклограма се установява, че водачът на л.а. „Шевролет Авео“ е навлязъл на предупредителен жълт сигнал на светофара за него, последван от забранителен червен сигнал, като превключването на сигнала от зелен в жълт е станало две секунди (1,84 сек) преди л.а. „Шевролет Авео“ да пресече стоп линията, т.е. когато е отстоял на 15.32 метра от нея;
- Водачът на л.а. „Ауди А6“ е навлязъл в кръстовището при потегляне от спряло положение и при разрешен зелен сигнал на светофара за него;
- Скоростта на двата автомобила била около 30 км/ч;
- Водачите и на двата автомобила са могли да се възприемат взаимно и да предприемат аварийно спиране, тъй като видимостта в кръстовището не е била ограничена;
- Не е възможно дублиране на зелен сигнал в посоките на движение на двата автомобила – така от приложената циклограма;
- Всички вреди, описани и одобрени за ремонт по л.а. „Ауди А6“ са в зоната на удара и са в пряка причинно-следствена връзка с процесното ПТП;

- Действителната пазарна стойност за отстраняване на вредите по л.а. „Ауди А6“ възлизат на заплатените от застрахователя по договора „Каско“ суми, тъй като този автомобил е гаранционен. Същите надхвърлят размера на частичната претенция.

Изводите са основани на събраните писмени и гласни доказателства и при изчисляване на вероятното местоположение на автомобилите след удара, т.е. основани са на обективни данни, поради което съдът кредитира заключението като обосновано и пълно.

С оглед изложеното, съдът намира за доказано, че произшествието е настъпило поради виновното и противоправно поведение на ответника като водач на л.а. „Шевролет Авео“, изразяващо се в неправомерно навлизане в регулирано с работеща светофарна уредба кръстовище на забранителен сигнал и непропускане на правомерно пресичащия кръстовището насрещно и направо л.а. „Ауди А6“. Тук е мястото да се отбележи, че както червеният сигнал, така и жълтият цвят на светофара са забранителни за ответника, който не следва да преминава през кръстовището дори при предупредителен сигнал на светофара. Подобно поведение е оправдано само при навлизане преди зоната на кръстовището с висока скорост и при условие, че водачът не би могъл своевременно да спре без да създаде опасност за останалите участници в движението, каквото условие не се установи да е налице. Нещо повече, подобна хипотеза се отрича от събраните доказателства. При приета скорост за този автомобил от 30 км/ч и отстояние на 15.32 м. от стоп линията на кръстовището при подаден жълт сигнал, водачът е имал възможността да спре, без да застраши друг участник в движението, и да изчака зелен сигнал за преминаване. Съдът не възприема аргументите на ответника, че е навлязъл на разрешен сигнал в кръстовището, но не е могъл да го напусне до подаването на зелен сигнал за другия участник в процесното ПТП, който в тази ситуация е бил длъжен да го изчака. Данни за такова натоварване на кръстовището, което да препятства своевременното му напускане, няма. В допълнение към това, с автотехническата експертиза бе отречена хипотезата за навлизане в кръстовището от този водач на зелен сигнал, че да се счете, че правомерно е престоявал и пречел за навлизането на насрещно движещият се автомобил – аргумент от чл.50а ЗДвП. Установи се, че навлизането е било внезапно за другия водач, неочаквано с оглед подадените С.ни сигнали, поради което ударът не е бил предотвратим за него. В този смисъл, съдът не възприе аргументите за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на л.а. „Ауди А6“. Същият е потеглил при подаден зелен сигнал и липса на препятствие в кръстовището, но траекторията му на движение е била изненадващо пресечена от л.а. „Шевролет Авео“, който неочаквано за другите участници в движението е навлязъл на неразрешен сигнал на светофара.

Предвид изложените мотиви, съдът намира за доказан посоченият в

заклучението по АТЕ механизъм на ПТП.

За изясняване на втората оспорена предпоставка за отговорността по чл.274 КЗ (отм) съдът е изслушал като свидетел С. Т., колега на ответника, който е заявил, че знае за инцидента и може да посочи със сигурност, че в този ден С. Н. е бил на работа, макар и болен, тъй като му споделил, че пиел сироп за кашлица и не се е хранил, поради което го посъветвал да си вземе болничен.

Приети са издадени от НЗОК данни за извършени прегледи на ответника, видно от които в периода преди, по време и след процесното ПТП С. Н. не е посещавал лекар и не е имал предписана терапия за овладяване на заболяване.

Видно от протокола за медицинска изследване (л.18 от н.а.х.д.№ 7101/2015г.) на 10.03.2015г. в 21.35 ч. е била взета кръвна проба от ответника, изпратен за кръвно изследване с талон, връчен в 21.00 ч. (виж талон, л.17 от същото дело), като при него С. Н. е съобщил за прием на лекарство – сироп за кашлица „Мукоплант“ и „Омник“, но не и на „Димекс“. Видно от протокола за химическа експертиза от 11.03.2015г. концентрацията на алкохол в кръвта на ответника към 21.35 ч. на 10.03.2015г., което е около три часа след удара, е била 0.4 промила.

Предвид възражението на ответника, че именно приема на сироп за кашлица „Димекс“ е причина за отчетен положителен резултат за алкохол на дрегера, което не се поддържа да е така за кръвната проба, по делото е била допусната основна и допълнителна съдебно-токсикологична експертиза, вещото лице по която е дало заключение че:

- При установена концентрация на алкохол в кръвта 0.4 промила към 21.35ч., то стойността към часа на ПТП – 18.40ч., би бил 0.84 промила. Изводът е направен при зачитане на правилото, че елиминирането на алкохол от човешкото тяло се осъществява с постоянна скорост, която не зависи от антропометричните данни на индивида (за разлика от абсорбцията), като в процесния случай и с оглед стойностите, отчетени от техническото средство „Дрегер“ и от химическата експертиза, се приема, че при ответника е била налице елиминация към часа на кръвната проба. Че ответникът се е намирал в етап елиминация съдът извежда и от обстоятелството, че кръвната проба е взета три часа след произшествието, т.е. не допуска водачът да е приел алкохол между удара и пробата, че да е бил във фаза абсорбция.
- Употребата на сироп за кашлица „Димекс“ не би могла да даде такива стойности на концентрация на алкохол в кръвта, каквито показват резултатите от техническото средство „Дрегер“ (калибрирано м.02.2015г. и напълно годно да отчете правилен резултат), съответно кръвното изследване. Изводът се основава на факта, че в 5 мл от този лекарствен продукт (каквото е обичайното предписание за еднократен прием от възрастни) съдържанието на етанол

(алкохол) в него е 0.384 мл, което е равнозначно на 7.8 мл бира или 3.2 мл вино, т.е. за да се достигне 0.4 промила алкохол в кръвта водачът е следвало да изпие наведнъж повече от четири флакона от лекарствения продукт, всеки от който по 150 мл. Такава възможност вещото лице не допуска, тъй като в продукта се съдържа амониев хлорид, чийто прием над предписаната доза води до световъртеж, сънливост, нарушена координация, халюцинации и гърчове и дори сърдечни смущения, каквито при ответника не са били наблюдавани – така в протокола за медицинско изследване. Нещо повече, високи дози от препаратите могат да доведат до сърдечно-съдов колапс – така в основното заключение.

- Приемът на свръхдоза от лекарството и липсата на хранене през деня биха се отразили на пробата, но не в степен, че да даде отчетения от дрегера и кръвната проба резултат. Отчетената стойност както на дрегера, така и при кръвната проба е от прием на алкохол (така в основното заключение).

Уместно е да се отбележи, че изводите са основани на данните за часа на ПТП и часа на кръвната проба и в този смисъл при формиране на резултата не участва отчетената от техническото средство „Дрегер“ стойност. Също така, по делото не са представени доказателства за предписан прием на лекарството „Димекс“, нито документ за закупуването му.

При така установените факти съдът приема за доказано, че ответникът е шофирал след потреба на алкохол, като концентрацията на същия в кръвта му към датата на настъпване на ПТП е надвишавала 0.5 промила и е била 0.84 промила, но дори и при стойност 0.4 промила са налице предпоставките за възникване на регресното вземане на ищеца срещу ответника, основано на разпоредбата на чл.274, ал.1, т.1 пр.1 КЗ (отм), поради което исковата претенция се явява основателна и доказана.

Установява се от приложена поканата, че „ЗК У.“ АД е отправила искане до С. Т. Н. за заплащане на сумата от 45079.42 лева по банкова сметка на дружеството, като са изложени основанията за това. Поканата е била получена от адресата на 11.06.2018г., което се признава от ответника с възразението, депозирано от него на следващия ден до застрахователното дружество (л.9). При това положение, ответникът е бил поставен в забава по отношение на задължението си да заплати процесната сума, като такава се търси за периода 15.06.2019г. – 15.06.2022г., т.е. началната дата е последваща връчването на поканата. Размерът на мораторна лихва е установен с изчисление с електронен калкулатор и възлиза на търсените от ищеца 7649.14 лева.

Предвид изложените мотиви исковете се уважават като основателни и доказани в пълния им претендиран размер.

По разностите

При този изход на спора по делото ответникът следва да заплати сторените от ищеца разноси, които са в общ размер от 1909.97 лева - 1309.97 лева държавна такса, 400.00 лева депозити за вещи лица и 200.00 лева юрисконсултско възнаграждение, дължимо на основание чл.78, ал.1 вр.ал.8 ГПК и определено по реда на НЗПП.

Мотивиран от гореизложеното, Софийски градски съд, Първо гражданско отделение, I-6 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание С. Т. Н., ЕГН *****, с адрес: гр.София, ж.к. ****, със съдебен адрес: гр.София, ул. **** (чрез адв. А. Б.), да заплати на „ЗК У.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул. ****, следните суми:

- на основание чл.274, ал.1, т.1, пр.1 КЗ (отм) – сумата **25100.00 лева**, който иск е предявен като частичен от 45079.42 лева – регресно вземане на ищеца, възникнало с плащане на застрахователно обезщетение за вреди, причинени от ответника като водач на л.а. „Шевролет Авео“ с рег.№ СА **** НА, със сключена застраховка ГО с ищеца, нанесени на л.а. „Ауди А6“, с временен рег.№ ****, при ПТП на 10.03.2015г. в гр.София, което ПТП е причинено от ответника поради нарушаване правилата за движение, като към момента на настъпването му е употребил алкохол, ведно със законната лихва от 16.06.2022г. до окончателното плащане;
- на основание чл.86, ал.1 ЗЗД – сумата **7649.14 лева** – мораторна лихва за периода 15.06.2019г. – 15.06.2022г.;
- на основание чл.78, ал.1 ГПК – сумата **1909.97 лева** – разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския апелативен съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

***ПРЕПИС** от решението да се връчи на страните.*

Съдия при Софийски градски съд: _____